



1-2

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Συγκρίνοντας τόν άνθρωπον πρός τὰ σύστοιχα αὐ-
 τοῦ ἄλλα ἕνα βλέπομεν ὅτι ὅτε τὸ τρίχωμα, ἢ τὸ ἔριον
 καὶ τὴν σκληρότητα τοῦ δέρματος αὐτῶν φέρει, ὡς ἂν
 σπίδα κατὰ τῶν τῆς ἀτμοσφαιρας μεταβολῶν, οὔτε
 με γαμψούς καὶ ὀξείας δυνάεις, ἢ χαυλιόδοντας, καθώ-
 τινα ἐξ αὐτῶν, ἔτυχε καθωπλισμένους πρὸς ἐπίθετον, ἢ
 ἄμυναν. Οὐδενός ἄλλου ἢ πρώτης καὶ τελευταίας ἡλικίας
 ἐκτείνεται διεξοδικώτερον, οὔτε τοσοῦτον ἀσθενής καὶ
 ἐπώδυνος. Βραδύς τοὺς ποδας ἐκινδύνευε σχεδὸν πάντοτε
 ὑπὸ τῶν ἄλλων προτροπάδην κυνηγούμενος· καὶ μό-
 νον εἰς τρώγλας καὶ χηραμούς καταδυόμενος ἐδύνατο
 νὰ εὗρισκῃ ὅπως οὐδὲν τινα ἀσφάλειαν. Μὴ ἀρκεύμενος δὲ εἰς
 ἀνάγκης εἰς τὴν πρόχειρον, ἢ αὐτοσχέδιον τροφήν τῶν
 αὐτοφυῶν καρπῶν καὶ χόρτων ἔπρεπε ἀδιαλείπτως
 νὰ κατατρήγῃται, ἢ νὰ ἐπαπειλῆται ἀπὸ τὸν λιμὸν
 ὥστε τὸ γένος του ἐμελλε νὰ ἐκλείψῃ ταχέως, ἢ νὰ
 διάγῃ τοῦλάχιστον ὀλιγάριθμον καὶ ἄθλιον (1).

Ἄλλ' ἔμως ὁ ἄνθρωπος κατέστη βαθυμῆδον ἀπόλυ-
 τος, ὡς εἰπεῖν, τῆς κρίσεως κύριος. Τὰ τερατωδέ-
 στατα, ἢ ἀλκιμώτατα καὶ ἐξαιρετικῶς αἰμομόρα θη-
 ρία, ἢ φάλαινα, ὁ λέων, ἢ οὐαῖνα, ὁ πάνθηρ, ἢ τίγρις,
 ἢ παρδαλις, ὁ κροκόδειλος, ὁ λύκος, ὁ ἀετός κτλ. φο-

νεύονται παρ' αὐτοῦ λίαν εὐκόλως, ἢ παραδόξως τιθα-
 σεύομενα, ἀρ' οὐ αἰχμαλωτισθῶσι, καταδικάζονται ἄ-
 νεκκλήτως εἰς δεσμά διὰ βίον, ὡς ἂν ἦσαν βαρυ-
 τῶτων τινῶν ἐγκλημάτων ἔνοχα, διὰ νὰ προηλακί-
 ζονται πάντοτε ἀπὸ τῆν ὑβριστικῆν του ἀλαζονίαν, ἢ
 νὰ χρησιμεύωσιν ὡς τῆς τροφῆς του ἀνηρείας παί-
 γνιον καὶ ψυχαγωγῆμα. Ἡ γῆ, ὁ ἄηρ, ὁ ὠκεανός ὑ-
 ποκείμενα νυκτός καὶ ἡμέρας εἰς τὰς ἐπιβρομάς του
 ἀνθρώπου λαφυραγωγούνται πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν
 πραγματικῶν του χρεῶν, ἢ καὶ τῶν φανταστικῶν του
 ὀρέξεων. Τὰ τοιαῦτα δὲ θαύματα καὶ μυρία ἄλλα
 προέρχονται προφατῶς ἀπὸ τὴν ὑπέροχον τοῦ ἀθρώ-
 που θάνοιαν, ἀλλὰ δὲν καταρτίθησαν ἀπ' ἀρχῆς καὶ
 καθάρτα. Ἡ διάνοια αὐτῆ ἦτο ὡς πιαρὰ καὶ εὐφρο-
 γῆ ἀποδιδούσα πολύχρους καὶ ὠραίους καρπούς· ἀλλὰ
 διετέλετε πολλοὺς αἰῶνας χερτεύουσα, καὶ σήμερον
 δὲ πολλοστημόριον αὐτῆς μόνον καλλιεργεῖται. Ἦτο
 τιμαλφῆς ἀδάμας προωρισμένος νὰ ἀντανακλᾷ ἀμυδράς
 τινὰς τοῦ θεῖου φωτός ἀκτίνας· ἀλλ' εὗρίσκετο εἰς πολ-
 λὸν χρόνον καὶ μέχρι τοῦδε ἐτι διαμένει παραχρῆ-
 ματος ἀκατέργαστος. Ἐγχευίσθη δὲ εὐτυχῆς διαφόρων περιστά-
 σεων συνδρομῆ ἕως οὗ διακρίθῃ ὅπως οὗ ὁ ἄνθρωπος,
 ἀναφανόμενος ἄξιος τῆς ἐντολῆς τοῦ Δημιουργοῦ. Ἄθε-
 ταξὺ ὅμως τούτων ἐνήργητε μάλις δραστηρίως ἢ ἐπι-
 μιξία τῶν διεσκορπισμένων λαῶν καὶ ὁ ἄειποτε σχεδόν
 ταῦτην παρακολούθῳ τῆς μαθήσεως ζήλος. Διὰ τοῦτο
 πανταχόθεν αὐτῆ ἐβοηθεῖτο προϊούσης ἐκείνης. Ἄλλ' ἰδι-
 αιτέρας ἢ θρησκεία ἀπῆται ἕκαστῶν τοῖς λειτουργοῦς
 τῆς λογωτέρους τῶν ἄλλων. Οἱ Βάρδοι ὡς ὑμνοδοῖ, οἱ
 Οὐάται ὡς ἱεροποιοὶ καὶ φυσιολόγοι, οἱ δὲ Δρυῖδες ὡς

(1) Plin. hist. nat. — Herschel. a preliminary discourse on the study of natural philosophy.